

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р арх. Асен [REDACTED] Писарски
УАСГ, София

за материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” по професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия.

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр. 91/02.11.2021 г. и в сайта на УАСГ за нуждите на катедра „История и теория на архитектурата“ към Архитектурен факултет на УАСГ, като кандидат участва доц. д-р арх. Йорданка Кандулкова.

Становището е изготвено въз основа на Заповед № 528/16.12.2021 г. на Ректора на УАСГ за назначаване на Научно жури и решение на първото заседание на Научното жури – протокол 1 от 12.01.2022 год..

1. Кратки биографични данни.

Доц. Кандулкова завършва висшето си образование по архитектура във ВИАС, София, през 1980 г. Още от първите години на своето професионално развитие, арх. Кандулкова свързва професионалната си дейност с проблематиката на опазване на културното наследство и паметниците на архитектурата. В периода 1981 – 1996 г. работи в Национален институт за паметниците на културата, където последователно заема длъжностите проектант, научен сътрудник, старши инспектор и ръководител направление, а по-късно, през 2010-2011 год., заема ръководната длъжност директор на Националния институт по недвижимо културно наследство.

Академичният път на арх. Кандулкова е свързан с УАСГ: започва като „асистент“ към катедра „История и теория на архитектурата“ (1996 г.), защитава докторска дисертация през 2007 год. по научна специалност „Опазване, реставрация и адаптация на паметниците на архитектурата“ и хабилигиране като „доцент“ през 2009 г. към същата катедра.

Доц. Кандулкова е активен участник в дейността на водещи български и международни организации в областта на културното наследство: член на Български национален комитет на Международния съвет за паметниците на културата и забележителните места (ИКОМОС), а от 2021 г. е представител на България в Комитета за световно наследство, ръководен орган на Центъра за световно наследство към ЮНЕСКО.

2. Общо описание на представените материали

Кандидатът доц. д-р арх. Йорданка Кандулкова участва в конкурса със следните материали:

- Монографии - 2 броя;
- Публикации - 15 броя. От тях 12 статии в колективни томове или списания с научно рецензиране (11 самостоятелни, 2 бр. с един съавтор

- и 2 бр. с трима и повече съавтори) и 3 в популярни печатни/електронни издания или сайтове на културата;
- 5 доклада на научни форуми;
- 5 интервюта, публикувани в различни издания.

Представената научна продукция за участие в конкурса е реализирана след заемане на академичната длъжност „доцент“.

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата. Рецензии на реализирани авторски продукти в областта на архитектурата и дизайна.

Информацията за отражение на научните публикации в литературата съдържа 50 цитирания, от които 8 са в чуждоезични издания, а две - в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

Приложена е информация за 5 рецензии на реализирани авторски архитектурни проекти.

4. Обща характеристика на дейността на кандидата

Учебно-педагогическа дейност

Доц. Кандулкова е водещ преподавател в основни за катедрата учебни дисциплини – лекционни курсове и упражнения в Архитектурния, Строителния и Геодезическия факултети на УАСГ:

- „Опазване на архитектурното наследство“ и „Реставрация на архитектурни паметници“ за спец. Архитектура (задължителни дисциплини) и „Културно наследство“ за спец. Урбанизъм (избираема дисциплина);

- 2 нови учебни дисциплини, създадени от кандидата за кратка магистърска програма „Опазване на културното наследство“: „Опазване на културното наследство – теоретични основи“ и „Консервация“;

- „Оценка на недвижими паметници на културата“ – за спец. УУЗИ, Геодезически факултет;

- „Управление на исторически и културни ценности“ – избираем курс към магистърска програма „Управление на проекти в строителството“, Строителен факултет.

Учебните програми на преподаваните дисциплини са актуализирани през 2017 г., за лекционните курсове са разработени комплекти презентации, а за упражненията – методически указания.

Доц. Кандулкова е научен ръководител на девет докторанта към катедрата – трима защитили, пет отчислени с право на защита и един в процес на обучение.

Тематичната област на водените учебни дисциплини от доц. Кандулкова съвпада изцяло с нейните научни интереси и разработки, в които тя е достигнала експертно ниво и това е гаранция за тяхното високо качество.

Като обща оценка на учебно-педагогическата дейност на доц. Кандулкова може да се направи извода, че тя отговаря напълно на критериите за заемане на академичната длъжност „професор“.

Научна и научно-приложна дейност. Приноси.

Основно място в научно-изследователската дейност на доц. Кандулкова заемат публикуваните монографии.

Основният хабилитационен труд е **„Оригиналът в архитектурния паметник“**. Той е посветен на винаги актуалната тема за оригинала и автентичността – идентифициране и опазване на оригинала в архитектурните паметници на културата. Тезата, която убедително защитава и доказва автора е, че автентичността на паметника е негова същностна характеристика и съхраняването на оригинала е най-важната задача на опазването. В аргументираното доказване на тази категорична позиция, авторът развива постановки, които имат определено характера на **научно-теоретични и научно-приложни приноси**, особено за българската практика в областта на опазването на архитектурното наследство:

- Систематизиране и дефиниране на базисните понятия – **съвременен понятиен апарат на опазването**, в унисон с международните стандарти, с важно значение за тяхното правилно интерпретиране и интегриране в локалната нормативна система и практика.

- Принос за съвременния подход към намесата в оригинала – ценен приложен принос за съвременната консервационна практика, особено в България.

- Усъвършенстване на критериалната система за идентификация и оценка на културната значимост на паметниците

- Изследване на историческата еволюция на идеите за опазване и нейното съответствие в местните практики.

Трудът, със своя полемичен характер, би могъл да изиграе ролята на катализатор за активизиране на съвременния експертен дебат в областта на опазване на архитектурното наследство.

Монографията **„Опазване на архитектурното наследство в България – Началото“** е изготвена на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“. Това е по същество първият цялостен труд в българската научна литература в тази област. Той е фокусиран върху най-ранния период от историята на опазването на архитектурното наследство в България – от Освобождението до Втората световна война, разглеждан в паралел с еволюцията на идеите за опазването в Европа.

Изследването дава възможност съвременната дейност за опазването на архитектурното наследство в България да се осмисли като продължение на вековна национална традиция, която е достойна част от европейската културна история.

Трудът изпълнява важната роля да постави началото и да провокира разработката на следващи научни изследвания, посветени на този съществен дял от българската култура.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Качеството на представената научна продукция от доц. Кандулкова, както и цялостната ѝ професионална дейност, изцяло фокусирана върху проблематиката на опазване на културното наследство, свидетелстват убедително за постигнатото експертно ниво в този важен дял от българската култура. Постигнатите резултати,

съдържащи се в представените за участие в конкурса материали, са съществен личен принос в теорията и практиката на опазване на архитектурното наследство в България.

6. Лични впечатления

Доц. Кандулкова е авторитетен и уважаван от колеги и студенти преподавател, активно участващ в живота на Архитектурния факултет и УАСГ, водещ експерт в областта на опазване на културното наследство в България, участник във водещи български и международни организации в тази област.

7. Критични бележки и препоръки

Бих препоръчал запазване на достигнатата интензивност на публикационната дейност. Запознаването с представената научна продукция на доц. Кандулкова поддържа убеждението и очакването за продължение на творческите постижения в посока на обогатяване на теорията и практиката в областта на опазване на българското културното архитектурно наследство.

8. Заключение:

Имайки предвид гореизложеното, предлагам доц. д-р арх. Йорданка Кандулкова да бъде избрана за „професор” по професионално направление 5.7 Архитектура, строителство и геодезия.

Февруари 2022 г.

Член на журито:

проф. д-р арх. Асен Писарски